

הרבנית ימימה מזרחי

דבר לך קום ושלמי

תורה נשית ♥ מבראשית



גיליון מס' 193

צום גדליה, יום כיפור ✧ ג' בתשרי ה'תשע"ט (9/2018)

שלום לתמימות

נקי, שנולד בראש השנה. ומזהירים אותנו, את גדליה: "תיזהר, יש פה רוע! ישמעאל בן נתניה, אין לו כוונות טובות!"

אבל הוא לא מוכן להאמין. "העולם ידידותי. העולם טוב. הכל טוב!" הוא בן אדם כל כך תמים, גדליה; גדול - י.ה. אתה צודק. אבל אתה גדליה בן אחיקם! אחי - קום, בן אדם, מה לך נרדם? קום!"⁴

אומר המגיד מדובנא: יש שלב שבו הילד חולה ואביו קונה עבורו את כל התרופות שהוא רק יכול, ואז הוא אומר לו: "בני, תקשיב. כל מה שאבא הגדול יכול היה לעשות, הוא עשה. הבאתי לך תרופות. הבאתי לך את טובי הרופאים. כל עוד זה היה כרוך בכסף, בהוצאות, הסתדרנו. אבל עכשיו אני חייב אותך, כי יפה תפילת החולה על עצמו, יותר מתפילת אחרים עליו."⁵ אני מבקש ממך, תיזהר על עצמך עכשיו. תתפלל על עצמך. תעשה כמה שיותר מעשים טובים, כדי שתוכל להינצל מפני הרוע."⁶

בראש השנה אין לנו שיג ושיח עם הרוע. אנחנו בעולם של המלכת ה' וזה עולם שכולו טוב: "גדל-יה. אתה, הכל בידך". אך בעשרת ימי תשובה אומר הקב"ה: אין הדבר תלוי אלא בך.⁷ ראי - נתתי לך חיים⁸ והם כרגע רגישים מאוד-מאוד מאוד. עשרת הימים האלה רגישים מאוד - כל מעשה טוב שאת יכולה לעשות, כל מעשה של שמירה, כל הרחקה מן הרוע, זה דבר שנותן חיים.

ולא רק חיים. הסתכלו בתוספות בתפילה בעשרת ימי תשובה. אז התחלה היא "זכרנו לחיים, מלך חפץ בחיים". אבל בסוף התפילה -

תינוקת חדשה נולדה. היא נולדה אתמול, בראש השנה. אם ראש השנה הוא "היום הרת עולם",¹ יום שבו הרינו את העולם, זאת אומרת שמשוהו נולד. עשרת ימי תשובה הם עשרת הימים הראשונים לחייה של התינוקת הטהורה והמתוקה הזו ולכן חייבים לשמור אותה בסטריליות ולראות שהיא נושמת ולוודא שהיא לא רעבה. אלה ימים עדינים-עדינים, של דקויות ענקיות.

יש הבדל עצום בין ראש השנה לבין הימים האלו. בראש השנה היינו עסוקים בצירים, בלידה, בתינוקת. ועכשיו מתחילים להבין, שהיצור המתוק והרגיש הזה - צריך לשמור עליו. יש סכנות, יש רוע.

לפעמים אנחנו עלולים לחשוב שהרע לא מאיים עלינו. התורה הניו-אייג'ית הזאת של "הכל טוב, הקב"ה גדול" היא נכונה, אבל בעשרת הימים האלה, ה' אומר, נתתי לכם תינוקת חדשה. עכשיו תהיו אתם - גדולים. תהיו עם ראש גדול. היו קשובים. שימו לב שהדופק פועם. כי אתם אנשים טובי לב כל כך, מלאי תמימות כל כך, ואתם לא רואים שיש בעולם רע שעלול לקחת מאתנו את כל היופי הזה.

זה צום גדליה. גדליה הוא אדם שאומר: "י-ה גדול. ה' גדול, הכל יהיה בסדר." כולו טוב והוא עושה מפעל מהפכני: לוקח אנשים מדולדלים בנפשם, את דלת-העם שנשארה בארץ, שארית הפליטה. והוא המנהיג שלהם.² גדליה הוא מקרב רחוקים וזה נפלא, אבל יש רוע בעולם, גדליה. למה לא נזהרת מפניו?

היצר הרע רוצה דבר אחד, כך אומר הרב נבנצל מהרובע היהודי. הוא רוצה שנמות; צופה רשע לצדיק ומבקש להמיתו.³ בפרט תינוק חדש, לא עלינו, שלא נדע. כל כך טהור, כל כך

⁴ בפרפראזה על פיוט הסליחות: "בן אדם מה לך נרדם קום קרא בְּמַחְנוּנִים".
⁵ רש"י לבראשית כ"א, יז. וגם: בראשית רבה נ"ג, יד.
⁶ הרב יעקב קראנץ, "משלי המגיד מדובנא".
⁷ בפרפראזה על "אין הדבר תלוי אלא בי", תלמוד בבלי, עבודה זרה יז, ע"א.
⁸ בפרפראזה על דברים ל', טו: "רָאָה נַמְתִּי לְפָנֶיךָ הַיּוֹם אֶת הַחַיִּים וְאֶת הַטּוֹב".

¹ הפיוט "היום הרת עולם" מתוך תפילת מוסף של ראש השנה.
² ירמיהו מ', יב: "וַיֵּשְׁבוּ כָל הַיְהוּדִים מִכָּל הַמְּקוֹמוֹת אֲשֶׁר נָדְחוּ שָׁם וַיָּבֹאוּ אֶרֶץ יְהוּדָה אֶל גְּדַלְיָהוּ הַמִּצְפָּתִי."
³ תהילים ל"ז, לב.



עשיתי?" או-אז אנחנו לפניך, הרב וולבה אומר. המילים מוציאות את המחיצה שבינך לבין ה'; על חטא שחטאנו - לפניך.

אנחנו עומדים לפניו ודבוקים בו בכל עשיה קטנה, בכל תוספת קטנה בתפילה: במקום "הא-ל הקדוש" אומרים בעשרת ימי תשובה "המלך הקדוש",¹³ ואנחנו כבר במקום אחר בכלל.

אז יש רוע וצריך להיזהר מפניו וכשמכירים בו, ומשתדלים לעשות טוב, זו כזאת הצלה! ואנחנו מוסיפים לעצמנו חיים ולא סתם חיים, כי אם חיים טובים. שנזכה בעזר השם כולנו להיכתב ולהיחתם בספר חיים טובים.

בצוות העריכה: הדסה סאסי

ובספר חיים, ברכה ושלוש, ופרנסה טובה וישועה ונחמה, וגזרות טובות, נזכר ונכתב לפניך, אנחנו וכל עמך בית ישראל, לחיים טובים ולשלום.⁹

התחלנו בבקשת חיים; "קחי חיים", אומר הקב"ה. "אבל זה לא מספיק. אנחנו רוצים חיים טובים וחיים טובים תלויים בנו, בכל מעשה טוב, בכל מעשה של הטבה, שעושים בימים האלה.

כותב הרב סולובייצ'יק זצ"ל: בימים האלה יש כוח שקוראים לו "אביגיל". אביגיל המקראית נשואה לנבל הכרמלי, והוא - כשמו, מיטיב את לבו ביין ועושה עוונות איומים והיא - מחכה לעשרת ימי תשובה. היא יודעת שבימים האלה אין אדם שלא מתעורר.

אביגיל היא אישה שחיה נבלו במחיצת בן הזוג הנבל שלה והיא יודעת שהיא רוצה לקחת את זה למקום אחר, למקום של טוב. אחרי שהוא מתפכח מיינו - וזה קורה בעשרת ימי תשובה - היא תגיע אליו ותאמר: "מה עשית?"

עשרת ימי תשובה הם זמן של "מה עשית?" "עשית" - ראשי תיבות: "עשרת ימי תשובה". מה עשית? עשית משהו בשבילך היום? בשביל חייך?

במילים המדהימות של הרב סולובייצ'יק: אחרי כל חוטא עוקבת אביגיל. בכל אחת מאתנו יש "נבל", מקום שנבל בתוכה והיא כבר לא מאמינה שהוא יהיה טוב. בעשרת ימי תשובה מגיעה אביגיל הפנימית שיש בכל אחת מאתנו, ומעוררת אותנו. אביגיל יודעת לכוון את הרגע של "בצאת היין", כשנבל מתפכח משכרותו, ואז היא אומרת לו מילות תוכחה. וימת לבו בקרבו והוא היה לאבן.¹⁰

אז חש החוטא כי אביגיל מחזיקה בידו, לופתת אותו, זועקת מלבו, כרוכה על עקביו, אינה נותנת לו מנוחה. יש בפיה בשורה איומה והוא מזדעזע, ומתמלא פחד, וחוזר בתשובה.¹¹

הימים האלה מוקדשים לכל מי שמרגישה נבולה, לכל למי שמרגישה, חלילה, שהיא עשתה מעשה נבלה. כל עבירה סוגרת מעבר שהיה פתוח בינינו לבין ה'. כל עוון מקים בינינו לבין ה' מחיצה גבוהה. ועצם המילים, מילים שאומרים בוודאי, בסליחות, מחזיר אותנו לקב"ה. ברגע שאומרים "על חטא שחטאנו",¹² מבינים שיש חטא בעולם, שיש רוע, שיש "ישמעאל בן נתניה" שמבקש להמית אותנו. וברגע שאומרים בפה "על חטא שחטאנו - אוי, החטאתי, מה

רבי-המכר החדשים של הרבנית ימימה מזרחי פתחו איתך את השנה ברגל ימין!

יומן "שנה וברכותיה" ילווה אותך כל השנה. הוא מיועד לנשים שרוצות לצבוע ביופי את יומן. ולהביט בכל יום בעין חדשה וטובה.

הספר "מחכה לתשובה" הוא יד מושטת לפיוס. הוא בא לאחות שברי לוחות בין אח לאחות, בין אהוב לאהובתו. שער לחיים טובים.

כבר שלחנו את המתנה הראשונה לרוכשות - מוסף דיגיטלי של סימני ראש השנה, כוונות ומנהגים, של הרבנית ימימה מזרחי. לאורך השנה יהיו עוד נקודות מתנה, עם מוספים חגיגיים שישלחו אליכם ישירות למייל שתציינו בעת הרכישה.

שני הספרים הם מתנות מעולות לתת ליקיריך!

לפרטים, דוגמאות מתוך הספרים והזמנה - לחצי כאן



¹³ מתוך תפילת שמונה-עשרה, תוספת ל"ברכת קדושת השם".

⁹ מתוך תפילת שמונה-עשרה, תוספת ל"ברכת שלום".

¹⁰ שמואל א' כ"ה, לז.

¹¹ הרב יוסף דוב סולובייצ'יק, "על התשובה".

¹² תפילת וודוי, מתוך גוסס הסליחות.